

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Měření délky. Fyzika VI. ročník

1. Měření tělesa.
2. Měřidla.
3. Aritmetický průměr.
4. Odchylka měření.

ZŠ Brodek u Přerova

Mgr. Jana Skulová

OPVK EU PŠ F 011-XX.

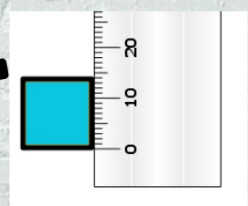
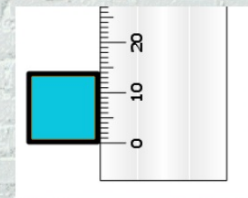
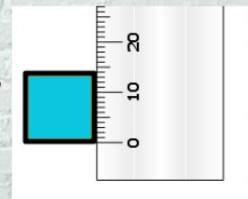
Jak správně měřit.

K měření veličiny musíme zvolit:

- vhodné měřidlo
- správnou jednotku
- dodržovat pravidla měření (správně přiložit pravítko k měřené veličině, správně přečíst naměřenou hodnotu na měřidle.....)
- určit odchylku měření

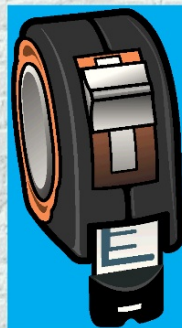
Úkol č.1

Který postup měření je správný?

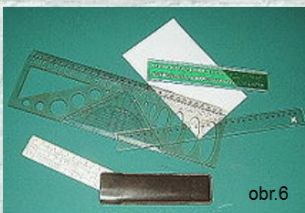

Čím můžeme měřit?

krejčovský metr pásma
posuvné měřidlo olovnice
skládací metr mikrometr
pravítko vodováha

obr.2

obr.6

obr.3

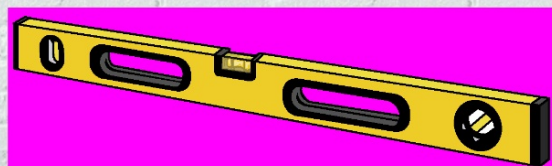
obr.4

obr.5

obr.1

Aritmetický průměr.

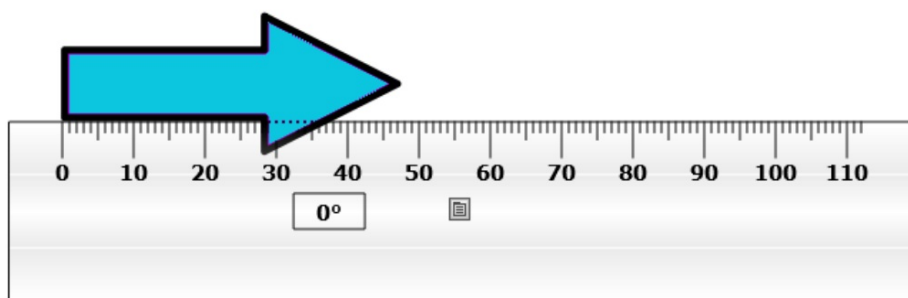
Opakované měření délky je důležité tam, kde je obtížné jednoznačně určit, jak máme měřidlo k měřené délce tělesa přiložit. Z hodnot opakovaných měření téže délky vypočítáme **aritmetický průměr ($\bar{l}$)**, jeho hodnota je správnější než hodnota délky naměřená jednou.

Ke zmenšení chyb při měření postupujeme takto:

- veličinu změříme vícekrát (5×, 10×.....)
- hodnoty měření sečteme a vydělíme počtem měření
=> **aritmetický průměr.**

Úkol č.2

Změř délku modré šipky a měření zopakuj 5×. Z hodnot opakovaných měření určete aritmetický průměr.

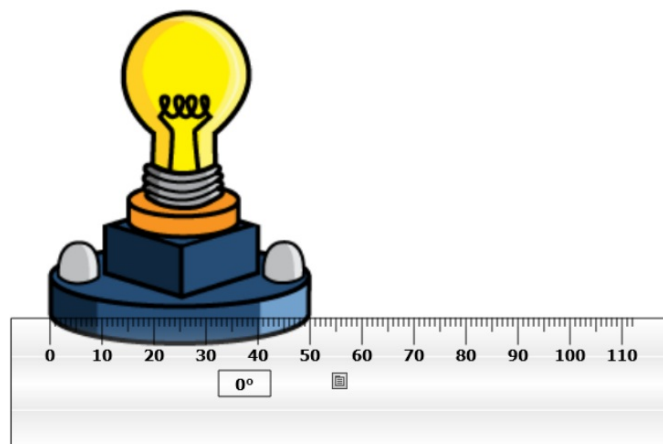

Nápověda

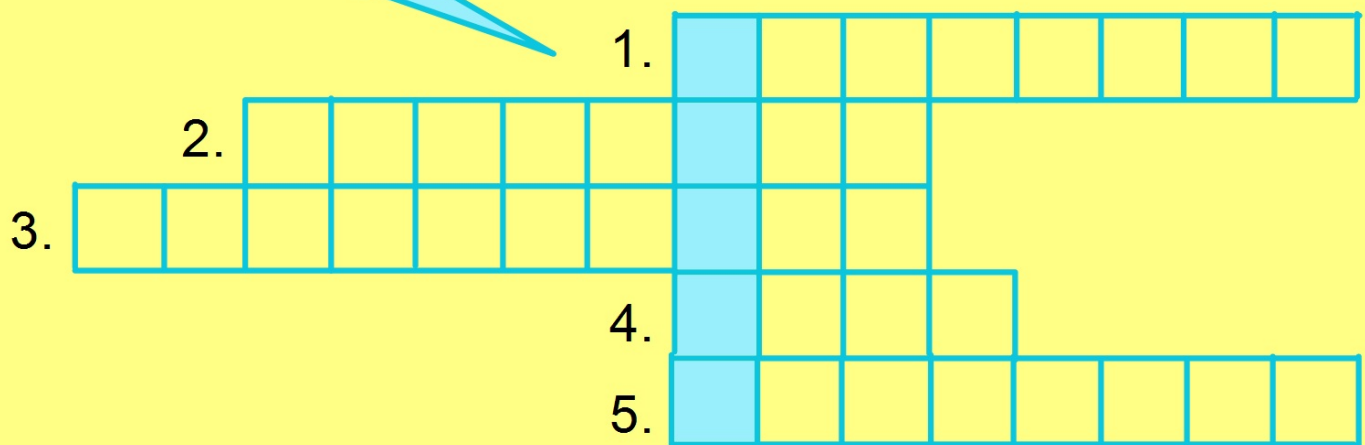
Odchylka měření.

Odchylka měření se rovná **polovině nejmenšího dílku** použitého měřidla.

Úkol č.3: Změř průměr podstavy žárovky a měření opakuj 6×. Vypočítej aritmetický průměr a urči odchylku měření.

TAJENKA

1. Co použijete na změření úsečky v sešitě?
2. Co používáme k určení vodorovného směru?
3. Jaký metr používá švadlena k měření obvodu pasu?
4. Jednotka délky?
5. Co používáme k určení svislého směru?

Zdroje:

Vlastní materiály.

Doc. RNDr. Růžena Kolářová, CSc., PaedDr. Jiří Bohuněk:
Fyzika pro 6. roč. základní školy. Prometheus, Praha 1,
r.1998, ISBN 80-7196-121-3

RNDr. Martin Macháček, CSc. Fyzika pro 6. roč. základní
školy, I. díl. Prometheus, Praha, r. 1994, ISBN 80-85849-24-0

Str.3, obr.1 http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/1/15/Calipers_1.jpg
obr.2 <http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/6/6c/CarpentersRule.png>
obr.3 http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/6/6e/Plastic_tape_measure.jpg
obr.4 http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/9/9d/Plumb_bob.jpg
obr.5 <http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/b/b6/Micrometer.jpg>
obr.6 <http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/2/2c/Lineale.jpg>

